

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Vår saksbehandler
Mari Cecilie Gjølstad
Tlf. 22 05 45 82

Vår dato
2009-03-18
Deres dato
2008-12-18

Vår referanse
Arkiv: 64
Deres referanse
2008/00960/002
07/5583

Høringsuttalelse - forslag til bestemmelser om registrerte avgiftspliktiges adgang til kreve endring av merverdiavgiftsoppgjøret for tidligere terminer

Det vises til høringsbrev av 18. desember 2008 med forespørsel om høringsuttalelse i anledning forslag om lovfesting av adgangen til å kreve endring av merverdiavgiftsoppgjøret tilbake i tid.

Innledning

Norges Bondelag er positive til at frister for endring av avgiftsberegning tilbake i tid lovfestes. Dette vil gi bedre forutsigbarhet for de avgiftspliktige, og vil forenkle oppgavebehandlingen for avgiftsmyndighetene. Vi kan imidlertid ikke se at det foreligger tilstrekkelig gode grunner for innføre en generell treårsfrist for endring av oppgaver til gunst for avgiftspliktige, selv om en treårsregel etter dagens praksis fremstår som hovedregelen. Se nedenfor.

Frist på tre år for å kreve endring til den avgiftspliktiges gunst

En absolutt treårsfrist for endring av oppgaver til gunst for den avgiftspliktige er etter vårt syn ikke tilstrekkelig godt begrunnet:

Tidligere praksis mht frafall av foreldelsesinnsigelse

Frem til rettsavgjørelsene i Hunsbedt- og Porthusetdommene hadde staten etablert en liberal praksis mht å frafalle foreldelsesinnsigelser i saker hvor avgiftspliktige hadde krav på utbetaling av merverdiavgift til gode fra tidligere terminer. Foreldelsesinnsigelsen ble i alminnelighet frafalt inntil ti år tilbake i tid – der hvor det ikke heftet tvil om sakens faktiske eller rettslige side. Retting tilbake i tid – i tilfeller hvor det åpenbart var gjort feil – ble derfor i alminnelighet akseptert ut fra en rimelighetsbetraktning.

De senere års Høyesterettsdommer hvor avgiftsmyndighetenes praksis mht fradrag for inngående avgift ved delt virksomhet har fått et nytt innhold, har medført ekstra arbeid for avgiftsmyndighetene. En må kunne si at omstendighetene har vært ekstraordinære.

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	Telefaks:	E-postadresse	Internet:
PB 9354 Grønland 0135 Oslo	Schweigaards gt. 34c Oslo	22 05 45 00	22 17 36 68	bondelaget@bondelaget.no	www.bondelaget.no
Norges Bondelag	Org.nr.: 939678670	Bankkonto:	8101.05.12891		
Bondelagets Servicekontor AS	Org.nr.: 985063001 MVA	Bankkonto:	8101.05.91392		

Vår dato
2009-03-18

Vår referanse
2008/00960/002

Rettsavgjørelser i etterkant av de nevnte dommer har medført at det nå er foreldelseslovens alminnelige treårsfrist som fremstår som "hovedregelen", selv om departementet fortsatt frafaller foreldelsesinnsigelse i enkeltsaker. Den praktiske "hovedregel" på tre år er således oppstått uten at det er gjort en nærmere vurdering av hva som *bør* være den alminnelige frist ved endring til gunst for den avgiftspliktige. Å si at den foreslåtte lovbestemmelse kun er en kodifisering av gjeldende rett, mener vi derfor er å trekke en litt rask slutning, all den tid treårsfristen har fremstått som hovedregelen kun de senere år. Vi savner en mer inngående vurdering av hvor lang fristen bør være, bl.a. ut fra hvilke konsekvenser en treårsfrist vil gi, se nedenfor om forskjellig frist fra saker om endringer til ugunst for den avgiftspliktige.

Utenlandsk regelverk er mer liberalt

Det vises til at både Sverige og Danmark opererer med mer liberale regler for retting tilbake i tid, enn det som nå foreslås i Norge. Norges Bondelag oppfordrer derfor sterkt til at man vurderer tilsvarende regler som i Sverige (seks år), ev. velger å skille mellom ulike grunner for hvorfor endring kreves, slik som i Danmark.

Det er åpenbart at det i mange tilfeller vil ta langt mer enn tre år å få en endelig rettslig avklaring på et fortolknings spørsmål, og muligheten for å få forlenget foreldelsesfrist etter foreldelsesloven er jo også meget snever; en treårsregel vil derfor i praksis i mange tilfeller kunne avskjære muligheten for berettigede endringer til gunst for avgiftspliktige. Foreldelseslovens alminnelige foreldelsesfrist på tre år, er lite treffsikker i de tilfellene hvor for eksempel en rettsavgjørelse gir grunnlag for ny fortolkning, og deretter retting av oppgaver, da fristen for de fleste vil være utløpt lang tid før man har en rettslig avklaring. Dette vil neppe oppleves som et rettferdig system blant de avgiftspliktige.

Forskjellig frist for inngående og utgående avgift

Forslaget fremstår også som lite konsekvent når endringer til gunst for avgiftspliktige ikke kan skje lenger tilbake i tid enn tre år, mens det i praksis er en tiårsgrense for endringer til den avgiftspliktiges ugunst.

Avgiftspliktige har *plikt* til å melde fra om feil i tidligere innsendte oppgaver. For de tilfeller at feilopplysningene går "begge veier", dvs. det mangler utgående avgift, men man har også krevet for lite inngående avgift, så vil, dersom det er snakk om oppgaver lenger tilbake enn tre år, den avgiftspliktige ikke ha krav på å få motregnet kravet på inngående avgift mot utgående avgift, slik vi leser forslaget. Dersom feilen blir oppdaget ved avgiftsmyndighetenes kontroll, derimot, og endring fastsettes etter mval § 55, vil ev. manglende inngående avgift bli hensyntatt, (jf. redegjørelsen for § 55 i pkt 2.1.2 i høringsbrevet). En hadde imøtesatt en nærmere analyse av slike problemstillinger i høringsbrevet.

Begrunnelsen for forslaget

Som begrunnelse for å innføre en fast treårsfrist oppgir departementet bl.a. usikkert proveny, ressurs hensyn, og at det er vanskelig å etterprøve dokumentasjon lang tid tilbake. Til dette ønsker vi å bemerke at avgiftsprovenyet alltid vil innebære en viss grad av usikkerhet. Det antas at mengden endringsoppgaver vil være noenlunde konstant fra år til år, og at oppgavebehandlingen etter Hunsbedt- og Porthusetdommene må anses å ha vært

Vår dato
2009-03-18

Vår referanse
2008/00960/002

---

av ekstraordinær karakter, og lite tjenlig som grunnlag for å fastsette en lovbestemt (kort) frist.

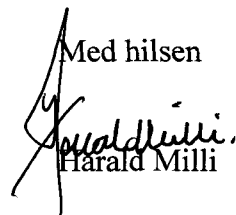
Når det gjelder ressurs hensynet, så må det tas i betraktning at de næringsdrivende gjør innkrevingsjobben for staten. I forhold til inntektene som merverdiavgiften genererer, antas utgiftene å være små. Det er viktig at de avgiftspliktige oppfatter avgiftssystemet som rettferdig, slik at lojaliteten til systemet blir høy. En viss risiko for merarbeid med rettingsoppgaver på grunn av for eksempel endret rettsoppfatning, bør derfor staten bære – i det minste i like stor grad som rettingsoppgaver som går i avgiftspliktiges disfavør.

Det antas at det må være opp til den avgiftspliktige å sørge for tilstrekkelig dokumentasjon i en endringssak. All den tid regnskapsdokumentasjon oppbevares i minst ti år, bør sannsynliggjøring av kravene være overkommelig.

Avslutning

Norges Bondelag ber etter dette om at departementet foretar en ny vurdering av om tre år er riktig frist for endringer til gunst for avgiftspliktige, især av hensyn til at fristen for å endre til ugunst for den avgiftspliktige ikke er gitt samme begrensning, samt at våre naboland har mer liberale regler.

Med hilsen

Harald Milli

Mari C. Gjelstad